

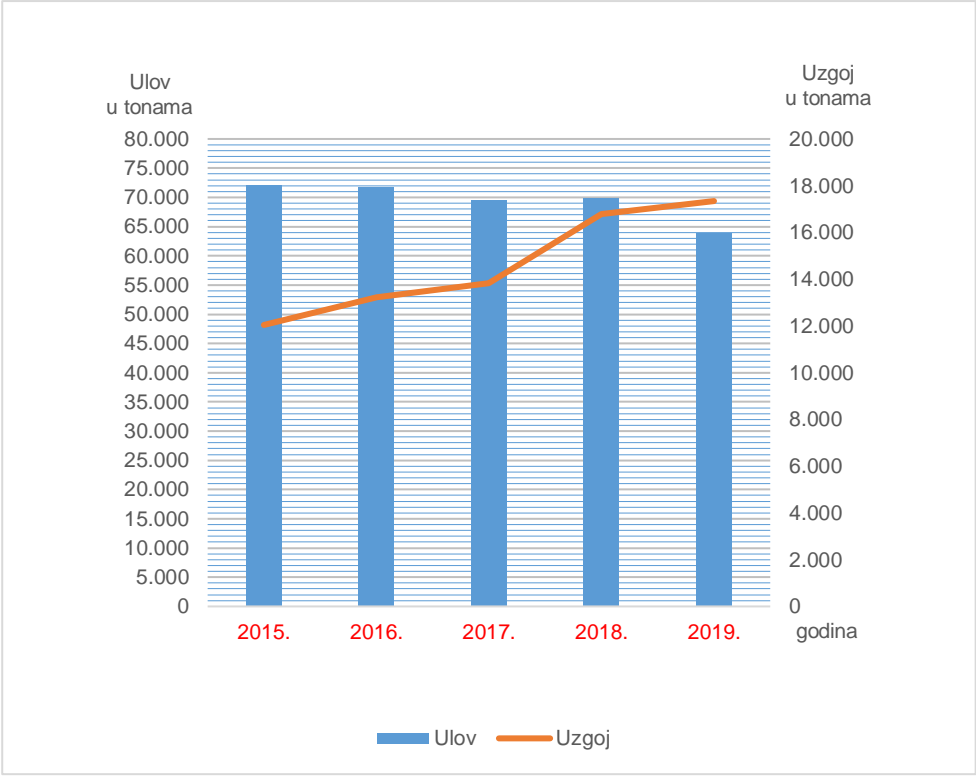
28. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2021. GODINE
ISTRAŽIVAČKI RAD – 5. razred
VREDNOVANJE

1. zadatak: 7 bodova

a)	1 bod	<p>NASLOV ISTRAŽIVAČKOG RADA</p> <p><i>(Primjeri naslova)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzgoj ribe u Jadranskom moru i stavovi stanovnika Republike Hrvatske o uzgojenoj ribi - Uzgoj ribe u Jadranskom moru i stavovi stanovnika o kvaliteti uzgojene ribe - Uzgojena riba Jadrana i želja za njenom kupovinom
b)	1 bod	<p>0,5 bodova – za dvije rečenice 1 bod – za tri i više rečenica</p> <p>UVOD</p> <p><i>(Primjeri mogućih rečenica)</i></p> <p>U Jadranskom moru Republika Hrvatska ima vrlo dobre mogućnosti za ulov i uzgoj ribe i drugih morskih organizama.</p> <p>Riba i drugi morski organizmi koriste se za prehranu stanovništva. Zbog porasta broja stanovnika sve su veće potrebe za ribom i ostalim morskim organizmima.</p> <p>Kako bi se smanjio ulov morske ribe i drugih organizama sve je važniji uzgoj morske ribe.</p> <p>Prema malobrojnim istraživanjima uzgojenu riba manje se jede jer potrošači misle da je manje kvalitetna od ulovljene ribe.</p> <p>Ovim istraživanjem željelo se utvrditi može li Republika Hrvatska ulovom i uzgojem ribe i drugih morskih organizama u Jadranskom moru zadovoljiti potrebe stanovnika za prehranom morskom ribom i ostalim morskim organizmima te kakvi su stavovi stanovnika pojedinih regija Republike Hrvatske o kvaliteti uzgojene morske ribe.</p>
c)	1 bod	<p>ISTRAŽIVAČKO PITANJE</p> <p><i>(Primjeri istraživačkih pitanja)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Može li uzgojena riba iz Jadranskog mora biti zastupljenija u prehrani hrvatskih stanovnika od ulovljene ribe? - Kako uzgoj riba i drugih organizama u Jadranskom moru utječe na odabir uzgojene ribe u prehrani stanovnika Republike Hrvatske? - Biraju li potrošači u Hrvatskoj radije ulovljenu ili uzgojenu ribu i druge morske organizme? - Može li Republika Hrvatska ulovom ribe iz Jadranskog mora zadovoljiti potrebe svojih stanovnika?

d)	2 boda	<p>H. 1 (Primjeri mogućih hipoteza)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulov ribe u Jadranskom moru može zadovoljiti sve potrebe stanovnika Republike Hrvatske za prehranu ribom. - Ulov ribe i drugih morskih organizama u Jadranskom moru ne može zadovoljiti sve potrebe stanovnika Republike Hrvatske za prehranu ribom. - U Jadranskom moru lovi se dovoljno ribe za potrebe prehrane stanovnika Republike Hrvatske. - Ulovljena i uzgojena riba može zadovoljiti sve potrebe za prehranom stanovnika Republike Hrvatske.
e)	2 boda	<p>H. 2 (Primjeri mogućih hipoteza)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stanovnici svih regija RH radije jedu ulovljenu od uzgojene ribe. - U Republici Hrvatskoj nema razlike u stavovima potrošača o prehrani uzgojenom ribom u odnosu na njenu kvalitetu. - U Republici Hrvatskoj ne postoji razlika u stavovima stanovnika o kvaliteti uzgojene u odnosu ulovljenu ribu. - Nema razlike u stavovima o kvaliteti prema ribi iz uzgoja u odnosu na različite regije Republike Hrvatske. - Stanovnicima Republike Hrvatske nije važno je li riba uzgojena ili ulovljena.

2. zadatak: 5 bodova

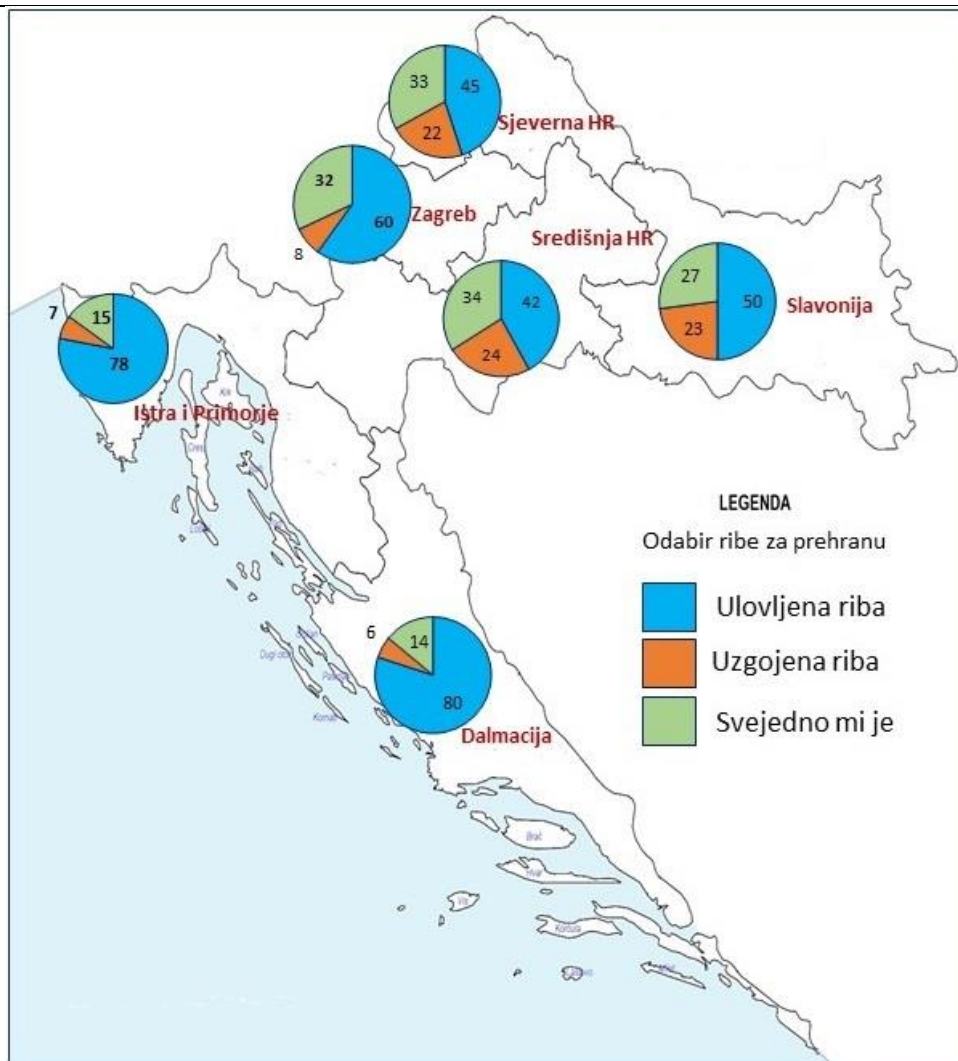
a)	3 boda	<p>0,5 bodova – za svaki točno dovršen stupac u dijagramu i upisane pripadajuće godine prema podacima i naputcima iz tablice 2</p> <p>0,5 bodova – iznad dijagrama napisan naslov (<i>Ulov i uzgoj morske ribe i drugih morskih organizama od 2015. do 2019. godine</i>)</p> <p><i>Izvor:</i> Državni zavod za statistiku (2016, 2017, 2018, 2019, 2020)</p>
b)	2 boda	<p>1 bod - za točan izračun (73 170 000 kg)</p> <p>1 bod - za točan odgovor</p> <p>Primjeri odgovora uz izračun:</p> <p>Ukupan ulov i uzgoj ribe i morskih organizama može zadovoljiti potrebe stanovnika Republike Hrvatske.</p> <p>ili</p> <p>Ako će svi stanovnici Republike Hrvatske jesti 18 kg morske ribe godišnje potrebno je 73 170 000 kg ribe. Budući da se godišnje ulovi 81 226 000 kg, bit će 8 056 000 kg više ribe od potreba.</p>

3. zadatak: 5 bodova

0,5 boda za svaki u cijelosti točno obojeni kružni dijagram prema obojenoj legendi

a)

3 boda

b)

2 boda

1 bod – uspoređeni stavovi potrošača samo dvije regije ili uspoređeni stavovi potrošača tri regije, ali samo o odabiru ulovljene i uzgojene ribe (*nedostaje usporedba „svejedno mi je“*)

2 boda – uspoređeni stavovi potrošača triju regija za svaki od tri ponuđena odabira

Primjeri obrazloženja

Potrošači svih regija Republike Hrvatske radije odabiru ulovljenu od uzgojene ribe. Potrošači Istre i Primorja te Dalmacije znatno više su odabrali ulovljenu ribu od potrošača Središnje Hrvatske.

U Središnjoj Hrvatskoj (u kontinentalnom dijelu Hrvatske) puno je više potrošača kojima je manje važno je li riba ulovljena ili uzgojena nego u Istri i Primorja te Dalmaciji.

ili

Potrošači Zagreba najmanje bi odabrali uzgojenu ribu, a najviše bi odabrali

		<p>ulovljenu kao i potrošači Istre i Primorja te Dalmacije, ali za razliku od potrošača Istre i Primorja te Dalmacije u Zagrebu je više onih kojima nije važno je li riba ulovljena ili uzgojena.</p> <p>ili</p> <p>Najviše potrošača Slavonije, Sjeverne i Središnje Hrvatske odabralo bi ulovljenu ribu, ali nešto bi više potrošača Slavonije odabralo ulovljenu rubu nego stanovnika Sjeverne i Središnje Hrvatske.</p> <p>Gotovo da nema razlike u stavovima o odabiru uzgojene ribe između potrošača Slavonije, Sjeverne i Središnje Hrvatske.</p> <p>Od potrošača ove tri regije najmanje se potrošača Slavonije izjasnilo se da im je svejedno je li riba ulovljena ili uzgojena, a više potrošača Sjeverne i Središnje Hrvatske izjasnilo se da im je svejedno je li riba ulovljena ili uzgojena.</p>
--	--	--

4. zadatak: 6 bodova

a)	3 boda	<p>1 bod – točno označeni i obojeni stupci za svaku tvrdnju za svih šest regija</p> <p>0,5 bodova – ako najmanje jedan stupac nije izrađen prema uputi (odgovarajuće visine ili boje) za pojedinu tvrdnju</p>																										
		<div><p>Stavovi potrošača o kvaliteti uzgojene ribe (u %)</p><table><thead><tr><th>Tvrdnje</th><th>Slavonija</th><th>Središnja HR</th><th>Sjeverna HR</th><th>Zagreb</th><th>Istra i Primorje</th><th>Dalmacija</th></tr></thead><tbody><tr><td>Masnija od ulovljene</td><td>77</td><td>75</td><td>72</td><td>66</td><td>62</td><td>57</td></tr><tr><td>Uzgojena je slabije kvalitete</td><td>53</td><td>56</td><td>57</td><td>47</td><td>34</td><td>58</td></tr><tr><td>Ima neprirodan oblik, boju i okus</td><td>40</td><td>38</td><td>43</td><td>25</td><td>31</td><td>46</td></tr></tbody></table><p>REGIJE</p><p>■ Slavonija ■ Središnja HR ■ Sjeverna HR ■ Zagreb ■ Istra i Primorje ■ Dalmacija</p></div>	Tvrdnje	Slavonija	Središnja HR	Sjeverna HR	Zagreb	Istra i Primorje	Dalmacija	Masnija od ulovljene	77	75	72	66	62	57	Uzgojena je slabije kvalitete	53	56	57	47	34	58	Ima neprirodan oblik, boju i okus	40	38	43	25
Tvrdnje	Slavonija	Središnja HR	Sjeverna HR	Zagreb	Istra i Primorje	Dalmacija																						
Masnija od ulovljene	77	75	72	66	62	57																						
Uzgojena je slabije kvalitete	53	56	57	47	34	58																						
Ima neprirodan oblik, boju i okus	40	38	43	25	31	46																						
b)	1 bod	<p>0,5 bodova – točno navedena tvrdnja koju je odabralo najviše potrošača (<i>masnija od ulovljene</i>)</p> <p>0,5 bodova – točno navedena tvrdnji koju je odabralo najmanje potrošača (<i>ima neprirodan oblik, boju ili okus</i>)</p>																										

c)		<p>2 boda – točno uspoređeni stavovi potrošača o odabranoj tvrdnji svih šest regija 1 bod – ako su uspoređeni stavovi potrošača o odabranoj tvrdnji samo za tri, četiri ili pet regija</p> <p><i>Primjeri obrazloženja</i></p> <p>Većina potrošača svih regija smatra da je riba iz uzgoja masnija pri čemu takav stav ima većina potrošača Slavonije, Središnje i Sjeverne Hrvatske. Velik, ali nešto manji postotak (udio) potrošača Zagreba te Istre i Primorja također smatra da je riba iz uzgoja masnija od ulovljene dok najmanje potrošača (57 %) Dalmacije smatra da je uzgojena riba masna.</p> <p style="text-align: center;">ili</p> <p>U svih šest regija manje od 50 % potrošača smatra da uzgojena riba ima neprirodan oblik, boju ili okus. Da uzgojena riba ima neprirodan okus, miris ili izgled smatra najviše potrošača Dalmacije (46 %), a isto smatra najmanje potrošača s područja Zagreba (25 %), Istre i Primorja (31%). Od 38 do 41% potrošača Slavonije, Sjeverne Hrvatske i Središnje Hrvatske smatra da uzgojena riba ima neprirodan oblik, boju ili okus.</p> <p style="text-align: center;">ili</p> <p>Više od polovice potrošača četiri regije smatra da je uzgojena riba slabije kvalitete. Veće razlike u mišljenju o kvaliteti postoje samo između potrošača Iste i Primorja i drugih regija, jer najmanje ispitanika ove regije, samo njih 34 % smatra da je uzgojena riba slabije kvalitete. I manje od pola potrošača Zagreba smatra da je uzgojena riba slabije kvalitete, dok više od 50 % potrošača Slavonije, Sjeverne Hrvatske i Središnje Hrvatske te Dalmacije smatra da je uzgojena riba masnija i slabije kvalitete.</p>
----	--	---

5. zadatak: 6 bodova

		<p>ZAKLJUČAK</p> <p>2 boda – u zaključku su ključne rečenice dobivene analizom i usporedbom podataka 2 boda – dvije rečenice za svaku od hipoteza</p> <p><i>Primjer zaključaka</i></p> <p>Istraživanjem je utvrđeno ja Republika Hrvatska ima mogućnost za ulov i uzgoj morske ribe i ostalih organizama u Jadranskom moru u potrebnih za prehranu svih stanovnika. Većina stanovnika radije jede ulovljenu ribu i morske plodove, ali velik broj potrošača smatra da je riba iz uzgoja slabije kvalitete jer je masnija od ulovljene.</p> <p>Istraživanjem je potvrđena hipoteza (H. 1) da ulov ribe u Jadranskom moru može zadovoljiti sve potrebe stanovnika Republike Hrvatske za prehranu ribom. Kada bi svaki stanovnik Republike Hrvatske godišnje pojeo 18 kg morske ribe i drugih morskih organizama još uvijek bi ostalo 8 056 000 kg više ribe od potreba.</p>
--	--	--

		Istraživanjem nije potvrđena hipoteza (H. 2) jer postoje razlike u stavovima o kvaliteti prema ribi iz uzgoja u između regija. Potrošači Dalmacije Istre i Primorja imaju bolje mišljenje o ribi iz uzgoja od stanovnika ostalih regija.
6. zadatak: 1 bod		
		<p>1 bod – točno navedeni svi izvori i literatura koji se koriste u istraživačkom radu</p> <p>0,5 boda – ako nisu navedeni svi izvori i literatura ili postoji pogreška u pisanju</p> <p>Državni zavod za statistiku (DZS), 2016: <i>Ribarstvo u 2015.</i>, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2016/01-04-01_01_2016.htm (15. 3. 2021.)</p> <p>Državni zavod za statistiku (DZS), 2017: <i>Ribarstvo u 2016.</i>, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2017/01-04-01_01_2017.htm (15. 3. 2021.)</p> <p>Državni zavod za statistiku (DZS), 2018: <i>Ribarstvo u 2017.</i>, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2018/01-04-01_01_2018.htm (15. 3. 2021.)</p> <p>Državni zavod za statistiku (DZS), 2019: <i>Ribarstvo u 2018.</i>, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2019/01-04-02_01_2019.htm (15. 3. 2021.)</p> <p>Državni zavod za statistiku (DZS), 2020: <i>Ribarstvo u 2019.</i>, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/01-04-02_01_2020.htm (15. 3. 2021.)</p> <p>Državni zavod za statistiku (DZS), 2020: <i>Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2019.</i>, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2020/07-01-03_01_2020.htm (18. 3. 2021.)</p> <p>Eurofish i Uprava ribarstva, Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske, 2017: <i>Izveštaj Konzumacija ribe u Hrvatskoj</i>, https://ribarstvo.mps.hr/UserDocsImages/Final_hrvatski_Eurofish_Izvj%C5%A1taj_Konzumacija_%20ribe%20u%20Hrvatskoj_2017.pdf (10. 2. 2021.)</p> <p>Vidaček Filipec, S., 2018: <i>Pet razloga zašto kupovati uzgojenu ribu</i>, https://www.ribahrvatske.hr/pet-razloga-za-to-kupovati-i-uzgojenu-ribu/ (15. 4. 2021.)</p>